

SPRAWOZDANIE
KIEROWNIKA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ISTEBNIEJ
Z DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA ZA ROK 2024

Podstawa prawna art.110 ust.9
Ustawy o pomocy społecznej
z dnia 12 marca 2004r.
(Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 ze zm.)

Istebna, 20.03.2025 r.

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE

- I. Zasoby kadrowe i lokalowe Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Istebnej**
 - II. Zadania realizowane w roku 2024 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Istebnej**
 - 2.1. Zadania realizowane w roku 2024 z ustawy o pomocy społecznej w Istebnej**
 - 2.1.1 Świadczenia pieniężne
 - 2.1.2 świadczenia niepieniężne
 - 2.2 Zadania realizowane z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy „Za życiem”**
 - 2.2.1 świadczenia rodzinne
 - 2.2.2 świadczenia z funduszu alimentacyjnego
 - 2.2.3 zasiłek pielęgnacyjny
 - 2.2.4 świadczenie pielęgnacyjne
 - 2.2.5 świadczenie „Za życiem”
 - 2.2.6 Rządowy Program 500+
 - 2.3 Dodatkowe zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wynikające z innych ustaw**
 - 2.3.1 dodatek osłonowy
 - 2.3.2 bon energetyczny
 - 2.3.3 stypendia socjalne
 - 2.3.4 zaświadczenia do programu „Czyste powietrze”
 - 2.3.5 dodatek mieszkaniowy
 - 2.3.6 potwierdzenie do ubezpieczenia zdrowotnego finansowane ze środków publicznych
 - 2.3.7 zadania realizowane w związku z konfliktem zbrojnym dla obywateli Ukrainy
 - III. Realizowane Programy w roku 2024 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Istebnej**
 - 3.1 Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028
 - 3.2 Program 75 +
 - 3.3 Program Karta Dużej Rodziny
 - 3.4 Programy współfinansowane przez Ministerstwo Rodziny z Funduszu Solidarnościowego
 - 3.4.1 Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego- edycja 2024
 - 3.4.2 Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego- edycja 2024
 - 3.5 Program Funduszu Europejskiego
 - 3.6 Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022- 2024 za rok 2024
 - 3.7 Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Gminy Istebna
 - IV. Bilans potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2025**
- ZAŁĄCZNIK: Sprawozdanie opisowe z wykonania wydatków za rok 2024 w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Istebnej**

WPROWADZENIE

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Istebnej jest jednostką organizacyjną Gminy Istebna. Podstawowym obszarem działalności jest realizacja zadań pomocy społecznej, w tym wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2024r. poz.1283 ze zm.). Ośrodek realizuje zadania własne gminy oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Zadania realizowane przez Ośrodek mają na celu udzielenie wsparcia osobom i rodzinom w przewyższeniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby i możliwości. Realizując przedmiotowe zadania Ośrodek przez cały czas podejmuje działania zmierzające do rozwijania nowych form wsparcia, w tym realizuje programy i projekty mające na celu usamodzielnienie i integrację społeczną osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Ponadto działania te ukierunkowane są na rozeznanie potrzeb coraz szerszej grupy mieszkańców gminy wymagających wsparcia usługowego. W roku 2024 obok zadań pomocy społecznej, ośrodek wykonywał również inne zadania, w tym zlecone z zakresu administracji rządowej. Zadania te obejmowały:

- 1) realizację świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28.11.2003 roku o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz. U. z 2024 r. poz.323 ze zm.),
- 2) prowadzenia postępowań wynikających z ustawy z dnia 07.09.2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz.U. z 2023 r. poz.49),
- 3) realizacja zasiłków dla opiekunów przysługujących osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013r., w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, regulowanych ustawą z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 246),
- 4) przyznawanie i wypłata jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka oraz pełnienie koordynacji wsparcia i poradnictwa przez asystenta rodziny, regulowanych ustawą z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „ Za Życiem” (tj. Dz.U. z 2024r. poz. 1829),
- 5) Wydawanie zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego w oparciu o art. 411 ust.10g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Parwo ochrony środowiska (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.),
- 6) Wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej, regulowane ustawą z dnia 09.06.2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępcze (tj. Dz.U. z 2025 r. poz.49),
- 7) Przeciwdziałania przemocy domowej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673),
- 8) Ochrony zdrowia psychicznego, zgodnie z ustawą z dnia 19.08.1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego,
- 9) Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz.U. z 2024r. poz. 146 ze zm.),
- 10) Udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Istebna, t.j. stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego, które są regulowane ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz. U. z 2024r. poz. 750 ze zm.),
- 11) Wypłaty dodatków mieszkaniowych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21.06.2001 roku o dodatkach mieszkaniowych,

- 12) Przyznania i wypłacania dodatku osłonowego, zgodnie z ustawą z dnia 17.12.2021 roku o dodatku osłonowym (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 953),
- 13) Przyznawanie i wypłata bonu energetycznego na podstawie ustawy z dnia 23 maja 2024r. o bonie energetycznym oraz zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego (Dz.U. z 2024r. poz. 859 ze zm.),
- 14) Udzielania pomocy obywatelom Ukrainy, zgodnie z ustawą z dnia 12.03.2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- 15) Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 16.09.2011r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz ustawy o zarządzaniu kryzysowym z dnia 26.04.2007r

Zgodnie z art.110 ust.9 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej kierownik ośrodka pomocy społecznej składa coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka i przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej oraz działania z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Istebna. Opisany w niniejszym sprawozdaniu katalog zadań realizowanych w 2024 roku przez Ośrodek będzie w roku 2025 modyfikowany i aktualizowany. Ośrodek będzie realizował nowe projekty, wdrażał innowacyjne rozwiązania. Część realizowanych przedsięwzięć w roku 2024 będzie kontynuowana, niektóre zdiagnozowane potrzeby ulegną modyfikacji i rozbudowie.

Zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację określa ustawa o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze. Pomoc społeczna zgodnie z art.15 ustawy o pomocy społecznej polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- 2) pracy socjalnej,
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

I ZASOBY KADROWE I LOKALOWE OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ISTEBNIEJ

Ilość zatrudnionych pracowników socjalnych reguluje art.110 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej, który mówi, że: „ Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

W roku 2024 zatrudnionych na podstawie umowy o pracę było 15 pracowników, co przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 1 struktura organizacyjna pomocy społecznej

Lp.	Nazwa działu	Wykaz stanowisk	Wymiar zatrudnienia
1.	Kierownictwo	kierownik	1
2.	Pomoc społeczna i wsparcie	Główny specjalista pracy socjalnej	1

	rodziny	Starszy specjalista pracy socjalnej	1
		Starszy pracownik socjalny	1
		Pracownik socjalny	2
		Aspirant pracy socjalnej	2
		Asystent rodziny	1
		Opiekunka środowiskowa	1
3.	świadczenia i dodatki	Inspektor	2
4.	Dział finansowo -kadrowy	księgowy	1
		Podinspektor	1
		Referent	1
5.	Ogółem		15

Ośrodek pomocy społecznej w roku 2024 zawarł następujące umowy o świadczenie usług na okres od 01.01.2024 do 31.12.2024r:

1. umowa o świadczenie usług prawnych,
2. umowa o świadczenie usług informatycznych,
3. umowa o świadczenie usług w zakresie ochrony danych osobowych,
4. umowa o świadczenie usług w zakresie przeprowadzania badań profilaktycznych dla pracowników GOPS,
5. umowa o świadczenie usług w zakresie pełnienia obowiązków służby BHP oraz przeprowadzanie szkoleń okresowych dla pracowników,
6. umowa zlecenie w zakresie wsparcia psychologicznego dla mieszkańców,
7. umowy zlecenie w czasie nieobecności opiekunki środowiskowej – 2 umowy,
8. umowy na świadczenie usług telekomunikacyjnych, usług utrzymania serwera,, programy do obsługi realizowanych świadczeń,

Ośrodek Pomocy Społecznej posiada do dyspozycji 5 biur zlokalizowanych na różnych piętrach w Urzędzie Gminy, co stanowi duże utrudnienie dla mieszkańców, szczególnie osób z niepełnosprawnościami oraz matek z małymi dziećmi.

Pracownicy ośrodka w 2024 r. celem podniesienia kompetencji wzięli udział w następujących szkoleniach:

1. Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością JST
2. Oprogramowanie POMOST poziom podstawowy
3. Procedura zabezpieczenia dziecka
4. Bezpieczeństwo pracowników socjalnych w trakcie wykonywania czynności zawodowych
5. Polityka rachunkowości
6. Lista płac rozliczanie wynagrodzeń
7. Szkolenie program Płatnik
8. Pomoc sąsiedzka finansowanie i nowe zasady
9. Bon energetyczny
10. Dodatek osłonowy
11. Świadczenia rodzinne 2024
12. Sprawozdawczość w ośrodkach pomocy społecznej
13. Fundusz alimentacyjny -nowy okres zasiłkowy 2024/2025

14. Udział w szkoleniach w ramach XII ogólnopolskiego zlotu asystentów rodziny w Poznaniu w dniach 01-04.10.2024r.

II ZADANIA REALIZOWANE W ROKU 2024 PRZEZ GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W ISTEBNEJ

2.1 ZADANIA REALIZOWANE W ROKU 2024 Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ

Podstawową przesłanką udzielenia osobom i rodzinom wsparcia, w ramach pomocy społecznej jest trudna sytuacja życiowa, której nie mogą przezwyciężyć mimo uprzednio wykorzystania wszystkich własnych środków, możliwości i uprawnień.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – w roku 2022 uchwalona została Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Istebna na lata 2023-2030 została przyjęta uchwałą Nr LVIII374/2022r.
- 2) sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej – ocena sporządzana jest corocznie w terminie do 30 kwietnia;
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- 10) praca socjalna;
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- 13) dożywianie dzieci;
- 14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;

- 15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- 16) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 18) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
- 19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- 20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Do zadań własnych gminy (o charakterze nieobowiązkowym) należy:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- 4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów ostonowych;
- 5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Do zadań zleconych z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez gminę należy:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
- 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) wypłacanie wynagrodzenia opiekunowi za sprawowanie opieki.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Istebnej realizując powyższe zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej w 2024 roku udzielił pomocy finansowej oraz pomocy w formie świadczeń niepieniężnych, co przedstawia się następująco:

2.1.1 ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE

Prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje osobom i rodzinom, których dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z niżej wymienionych powodów określonych w ustawie o pomocy społecznej: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,

10. bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej. W większości przypadków podstawą do udzielenia pomocy było równoczesne wystąpienie kilku przesłanek wymienionych powyżej w jednej rodzinie.

W 2024 roku obowiązywały kryteria dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej wynosiło 776,00 zł, a kryterium dochodowe na osobę w rodzinie 600,00 zł. Pomoc w formie świadczeń pieniężnych jest udzielana na podstawie decyzji administracyjnej po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania osoby lub rodziny oraz po udokumentowaniu sytuacji dochodowej, rodzinnej i majątkowej osoby ubiegającej się o pomoc.

Tabela nr 2 : świadczenia pieniężne realizowane w roku 2024 zgodnie z ustawą o pomocy społecznej

Rodzaje świadczeń	Ilość rodzin	Kwota
Zasiłki celowe i specjalne celowe	47	61 820,20 zł
Zasiłki celowe na zdarzenie losowe	3	16 162,00 zł
Zasiłki okresowe	6	8 432,49 zł
Zasiłki stałe	40	322 707,14 zł
Ubezpieczenie zdrowotne	40	27 815,00 zł

Zasiłek celowy

Świadczenie, przyznawane na podstawie art. 39 ustawy o pomocy społecznej, na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opatu, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Wysokość zasiłku uzależniona jest od sytuacji rodziny na podstawie przeprowadzonego wywiadu środowiskowego oraz możliwości finansowych Ośrodka.

Bezwrotny specjalny zasiłek celowy

Świadczenie przysługujące na podstawie art. 41 ustawy o pomocy społecznej i może być przyznane **w szczególnie uzasadnionych przypadkach** osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium ustawowe - w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi.

Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego

Świadczenie przysługujące na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej i może być przyznane osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego np. pożar. W takim przypadku, zasiłek może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Zasiłek okresowy

Świadczenie przysługuje na podstawie art. 38 ustawy o pomocy społecznej i adresowane jest do osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium oraz zasobach pieniężnych niewystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych, zwłaszcza ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek okresowy ustala się:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby,
- w przypadku rodziny - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł. Okres, na jaki przyznane zostanie to świadczenie, ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy.

Zasiłek stały

Uprawnione do świadczenia są osoby legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności a także osobom w wieku emerytalnym. Świadczenie przyznaje się na okres orzeczenia o niepełnosprawności lub w przypadku nabycia uprawnienia z tytułu wieku - na stałe.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kwotą stanowiącą **130% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 1000 zł miesięcznie;**
- w przypadku osoby w rodzinie – różnicy między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 100 zł miesięcznie.

Zasiłek stały nie przysługuje w przypadku zbiegu uprawnień do zasiłku stałego i renty socjalnej, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania lub zasiłku dla opiekuna.

Całkowita niezdolność do pracy oznacza całkowitą niezdolność do pracy w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych albo zaliczenie do I lub II grupy inwalidzkiej lub legitymowanie się znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób

niepełnosprawnych. Osoba niezdolna do pracy z tytułu wieku to osoba, która ukończyła 60 lat (kobieta) lub 65 lat (mężczyzna).

Tabela nr 3 Świadczenia realizowane w związku z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych

Rodzaj świadczenia	Ilość wniosków	Kwota jednostkowa	ogółem
<i>Zasiłek powodziowy</i>	9	2000,00 zł	18000,00 zł
<i>Zasiłek celowy-pomoc doraźna na pokrycie wydatków powstałych w skutek klęski żywiołowej</i>	7	8000,00 zł	56000,00 zł
<i>Jednorazowy zasiłek celowy z przeznaczeniem na pokrycie kosztów zużycia energii elektrycznej lub paliw niezbędnych do osuszania pomieszczeń</i>	4	1000,00 zł	4000,00 zł

W związku z usuwaniem skutków powodzi, która miała miejsce na terenie Gminy Istebna we wrześniu 2024 roku wypłacono powyższe świadczenia dla rodzin, które poniosły straty.

2.1.2 ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE

Praca socjalna

Praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna prowadzona jest w oparciu o dokonanie przez pracownika socjalnego diagnozy sytuacji klienta oraz opracowaniu planu pomocy i wsparcia w zależności od indywidualnej sytuacji oraz posiadanego potencjału osoby lub rodziny.

Praca socjalna prowadzona jest:

- z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej,
- ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Praca socjalna świadczona przez pracowników socjalnych przysługuje wszystkim osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

W ramach pracy socjalnej pracownicy Ośrodka realizują m.in. następujące działania:

- udzielają informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych,
- udzielają poradnictwa dotyczącego świadczenia pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe,
- pobudzają społeczną aktywność i inspirują do działań samopomocowych w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, środowisk społecznych

W roku 2024 pracą socjalną zostały objęte wszystkie rodziny korzystające z pomocy finansowej jak również rodziny i osoby, które korzystały tylko z pracy socjalnej w ilości 320

Sprawienie pochówku

Sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez Gminę na podstawie Uchwały. W roku 2024 dokonano zapłaty za pochówek dla 2 mieszkańców na kwotę **7900,00 zł**. **Za 1 osobę uzyskano zwrot kosztów z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w kwocie 4000,00 zł.**

Tabela nr 4 : świadczenia niepieniężne zgodnie z ustawą o pomocy społecznej

Rodzaje świadczeń	Ilość rodzin	Ilość osób	Koszt świadczenia usług
Usługi opiekuńcze	12	12	89 756, 72 zł
Skierowanie i umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej – ponoszenie odpłatności	Skierowane 3 Kontynuowane pobyt 7 Oczekująca 1	10	291 711,45 zł
Skierowanie i umieszczenie w Schronisku dla bezdomnych-ponoszenie odpłatności	1	1	14 070,00 zł

USŁUGI OPIEKUŃCZE

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych.

Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Usługi świadczy 1 opiekunka środowiskowa zatrudniona na umowę o pracę. Usługi świadczy w ramach godzin pracy ośrodka. Wysokość odpłatności za usługi uzależniona jest od sytuacji rodzinnej osoby oraz jej dochodu lub dochodu na osobę w rodzinie.

Usługi opiekuńcze są świadczone bezpłatnie w przypadku, gdy dochód nie przekracza:

- dla osoby samotnej kryterium dochodowego wskazanego w ustawie o pomocy społecznej tj. 776,00 zł,
- celem jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych,

- dla osoby pozostającej w rodzinie mniej niż kryterium dochodowe wskazane w ustawie o pomocy społecznej tj. 600,00 zł na każdą osobę

Szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania reguluje **uchwała NR LXXX/500/2023 Rady Gminy Istebna z dnia 30 listopada 2023 r. oraz uchwała NR LXXXV/540/2024 Rady Gminy Istebna z dnia 29 lutego 2024 r**

Zapewnienie pobytu w domu pomocy społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej określonego typu. Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania.

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą:

- 1) mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu;
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi -(dzieci, wnuki, rodzice) zgodnie z umową zawartą w trybie art. 103 ust. 2:
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej - w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt 1 i 2.

W roku sprawozdawczym 5 osób zmarło, które przebywały w Domu Pomocy Społecznej.

Z uwagi na rosnący odsetek osób starszych w ogólnej liczbie mieszkańców, należy mieć na uwadze stale rosnące zapotrzebowanie na świadczenie usług opiekuńczych, a także wzrost skierowań do domów pomocy społecznej. W przypadku liczby skierowań do domów pomocy społecznej wyraźny wpływ na ich wielkość ma niewystarczająca liczba miejsc w zakładach opiekuńczo leczniczych, finansowanych z NFZ, gdzie w pierwszej kolejności, powinny być kierowane przez lekarzy, w szczególności osoby leżące, wymagające całodobowej opieki medycznej, których leczenie szpitalne zostało zakończone, natomiast stan zdrowia nie rokuje poprawy i w dalszym ciągu wymagają całodobowej opieki.

Zapewnienie pobytu w schronisku

Udzielanie schronienia należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym i następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Gmina Istebna miała podpisane w roku 2024 - 3 umowy na zapewnienie schronienia dla osób bezdomnych (Będzin, Dabrowa Górnicza, Ustroń). Tymczasowe schronienie może być udzielone również w formie ogrzewalni, która umożliwia interwencyjny, bezpieczny pobyt w ogrzewanych pomieszczeniach wyposażonych co najmniej w miejsca siedzące.

Gmina Istebna zapewniła pobyt dla 1 osoby, która ponosi koszty pobytu zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Istebna.

Współpraca z innymi instytucjami i podmiotami

Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Istebnej w toku codziennych działań podejmują współpracę z następującymi podmiotami i instytucjami:

- 1) Ośrodki Pomocy Społecznej i Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie z terenu Polski- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych u osób zobowiązanych do alimentacji na rzecz osób korzystających z różnych form wsparcia i przekazywanie dokumentacji do właściwych instytucji, przeprowadzanie wywiadów i kompletowanie dokumentacji celem przekazania do wydania decyzji o umieszczeniu w odpowiednim domu pomocy społecznej lub ośrodkach wsparcia, sporządzanie wywiadów na okoliczność ustalenia odpłatności rodziców na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej, udział w posiedzeniach dotyczących okresowej oceny i zasadności pobytu dzieci w pieczy zastępczej,
- 2) Powiatowe Zespoły ds. orzekania o stopniu niepełnosprawności- informowanie mieszkańców oraz pomoc w wypełnieniu dokumentacji celem złożenia wniosku o ustalenie stopnia niepełnosprawności,
- 3) Komisariat Policji- współpraca w ramach prowadzonych procedur Niebieskich Kart, interwencje w środowisku zamieszkania osób lub rodzin w których występują sytuacje kryzysowe w tym osób chorych psychicznie, uzależnionych, bezdomnych, dzieci i młodzieży zagrożonych demoralizacją, korzystanie z asysty policji w przypadku zagrożenia w czasie wykonywania czynności służbowych,
- 4) Sąd Rejonowy- współpraca w ramach prowadzonej pracy socjalnej z kuratorami sądowymi, składanie wniosków do sądu o wgląd w sytuację małoletnich dzieci w przypadku podjęcia informacji o zagrożeniach ze środowiska lub demoralizacji małoletnich celem wydania odpowiednich zarządzeń odnośnie władzy rodzicielskiej lub wydania postanowień o umieszczeniu w pieczy zastępczej, składanie wniosków o leczenie bez zgody lub umieszczenie w domu pomocy społecznej z uwagi na zaburzenia psychiczne i wynikające zagrożenia dla rodziny lub osoby, w przypadku prowadzonych nadzorów kuratorskich współpraca w celu poprawy sytuacji rodzin, sporządzanie opinii na potrzeby sądu dla kandydatów na pełnienie funkcji rodziny zastępczej, sporządzanie sprawozdań z funkcjonowania osoby/rodziny z uwagi na umieszczenie dzieci poza rodziną biologiczną i możliwości powrotu dziecka do rodziny,
- 5) Prokuratura Rejonowa- składanie wniosków o wszczęcie postępowania w przypadku zgłoszenia przemocy, podejrzenia o wykorzystanie seksualne, zaniechanie lub innych spraw klientów wymagających rozpoznania,
- 6) Urzędy Skarbowe- współpraca w zakresie egzekucji nienależnie pobranych zasiłków z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego, czy też innych świadczeń,
- 7) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych- kierowanie wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego,
- 8) Szkoły, Przedszkola, specjalne ośrodki szkolno- wychowawcze – współpraca z pedagogami, dyrektorami czy też wychowawcami w sprawie podejmowania wspólnych działań w rodzinach dysfunkcyjnych, wymiana informacji o trudnych sytuacjach domowych uczniów i ustalania wspólnych planów działań w przypadku pracy asystenta w rodzinie lub prowadzonych procedur NK, od listopada 2024 prowadzone są posiedzenia zespołów specjalistów,

- 9) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna - współpraca w zakresie pomocy pedagogicznej i psychologicznej dla dzieci z problemami w nauce i zachowaniu, motywowanie rodziców do wykonania diagnozy dla dziecka z problemami,
- 10) Polski Komitet Pomocy Społecznej- wydawanie skierowań po odbiór paczek żywnościowych w ramach Podprogramu FEPŻ
- 11) Komornicy Sądów Rejonowych z terenu całego kraju- współpraca w zakresie ustalania uprawnień do świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego, wymiana informacji
- 12) Ośrodki Zdrowia- współpraca z pielęgniarkami środowiskowymi, wspólne wizyty w środowisku zamieszkania,
- 13) Wydział Polityki Społecznej, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej – współpraca w zakresie realizacji zadań, sporządzanie sprawozdań w CAS i innych programach,

2.2 ZADANIA REALIZOWANE Z USTAWY O ŚWIADCZENIACH RODZINNYCH, USTAWY O POMOCY OSOBOM UPRAWNIONYM DO ALIMENTOW, USTAWY „ZA ŻYCIEM”

Tabela nr 5 : świadczenia realizowane w roku 2024 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Istebnej

Rodzaje świadczeń	Ilość rodzin	Ilość osób	Kwota
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	270	1222/dzieci 708	75 611,56 zł
Świadczenia pielęgnacyjne	126	361/ dzieci 126	4 286 970,90 zł
Świadczenie tzw. „ Becikowe” jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	70	301	73 000,00 zł
Fundusz alimentacyjny	24	36	191 283,99 zł
Zasiłek pielęgnacyjny	260	383/dzieci 265	191 283,99 zł
Świadczenie „ Za życiem”	1	2	4000,00 zł

2.2.1 Świadczenia rodzinne- zadanie realizowane od 1 maja 2004 roku

Zasiłek rodzinny – świadczenie mające na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem dziecka. Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego ,samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza **kwoty 674,00 zł**, a w przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **764,00 zł**.

W przypadku przekroczenia kwoty uprawniającej daną rodzinę do zasiłku rodzinnego, zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny.

2.2.2 Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **1209,00 zł**.

- Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż **500 zł**.
- **Fundusz alimentacyjny- realizacja od 1 października 2008 roku**
- Świadczenia z funduszu alimentacyjnego należą się osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego, pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeśli ich egzekucja okazała się bezskuteczna. Egzekucja jest bezskuteczna, jeśli w okresie ostatnich dwóch miesięcy komornik nie wyegzekwował pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Bezskuteczność egzekucji komornik poświadcza odpowiednim dokumentem.
- Osobą uprawnioną do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (w skrócie: świadczenie z FA) jest dziecko, które ma zasądzone od rodzica alimenty (mogą to być również alimenty na podstawie ugody zawartej przed sądem), jeżeli egzekucja alimentów jest bezskuteczna. Świadczenia z FA przysługują na dziecko do ukończenia przez nie 18 lat. Na dziecko starsze świadczenia przysługują do ukończenia 25 lat pod warunkiem, że uczy się w szkole lub szkole wyższej. Na dziecko posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, którego rodzic nie płaci zasądzonych alimentów, świadczenia przysługują bez względu na wiek dziecka.

Pracownicy merytoryczni podejmują następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

Tabela nr 6 Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w roku 2024	
Wyszczególnienie	Liczba osób wobec których podjęto działania
Wystąpienie z wnioskiem o podjęcie działań wobec dłużników do innych gmin	9
Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych	24
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny lub poszukujący pracy	0
Poinformowanie urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika	2
Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	2

Złożenie do prokuratury wniosku o ściganie za przestępstwo	1
Skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	0
Przekazanie informacji do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego	69
Wnioski o przyłączenie / wszczęcie postępowania egzekucyjnego	22
Wezwanie dłużnika do przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego	14
Decyzje o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	1
Wystąpienie z zapytaniem do CEPIK	1
Przeprowadzenie wywiady alimentacyjnej i odebranie oświadczenia majątkowe od dłużnika	6
Wnioski o podjęcie działań wobec dłużników otrzymane z innych gmin	4
Wystąpienie do starosty o zwrot odebranego prawa jazdy	0
Wydanie zaświadczeń o podejrzeniu popełnionego przestępstwa - Policja	18

2.2.3 Zasiłek pielęgnacyjny – jest to świadczenie którego celem jest częściowe pokrycie wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Do zasiłku pielęgnacyjnego uprawnione są :

- niepełnosprawne dzieci do 16 roku życia legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności
- osoby w wieku powyżej 16 lat legitymujące się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (lub odpowiednie orzeczenie: ZUS zaliczające do I grupy inwalidzkiej lub całkowitej niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji, KRUS zaliczające do I grupy inwalidzkiej lub całkowitej niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji)
- osoby w wieku powyżej 16 lat legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia (lub odpowiednie orzeczenie: ZUS zaliczające do II grupy inwalidzkiej lub całkowitej niezdolności do pracy)
- osoby, które ukończyły 75 lat

2.2.4 Świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje jednemu z rodziców osoby niepełnosprawnej, albo opiekunowi faktycznemu osoby niepełnosprawnej, który w związku z koniecznością opieki nad osobą nie pozostającą w związku małżeńskim (chyba że współmałżonek jest niepełnosprawny w stopniu

znacznym) legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczność stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji

- konieczność stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji albo orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności
- rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej i nie są osobami pobierającymi emeryturę, rentę, lub podobne świadczenia.

Świadczenie rodzicielskie to świadczenie należące do świadczeń rodzinnych. Definiowana jest, jako pomoc finansowa dla osób, które urodziły dziecko, a nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Ta pomoc jest niezależna od dochodów uzyskiwanych w rodzinie, dzięki temu matki otrzymują wsparcie finansowe ze strony państwa.

2.2.5 Świadczenie „ Za życiem”

Prawo do jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się żywego dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu przysługuje świadczeniobiorcom oraz osobom uprawnionym do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016r. poz. 1973).

Prawo do ww. jednorazowego świadczenia przysługuje : matce, ojcu, opiekunowi prawnemu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka tj. osobie faktycznie opiekującej się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka,

bez względu na dochód w wysokości 4.000 zł.

2.2.6 Rządowy Program Rodzina 500+ koordynacja

Program Rodzina 500+ jest finansowym fundamentem wsparcia rodzin, obecnie jest realizowany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Świadczenie wychowawcze („500 +”)

Od początku okresu świadczeniowego 2022/2023, tj. od dnia 1 czerwca 2022 r., zaszła istotna zmiana, dotycząca wypłaty świadczenia wychowawczego przyznawanego w związku z zastosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Na podstawie przepisów krajowych, po spełnieniu warunków, świadczenie przyznawane będzie w pełnej wysokości, niezależnie od wyznaczonego przepisami unijnymi państwa pierwszeństwa. To mechanizm, który określa zasady wypłaty świadczeń dla rodzin i zapobiega jednoczesnemu pobieraniu pełnej kwoty świadczeń o charakterze rodzinnym na te same dzieci w dwóch państwach w tym samym okresie.

Obecnie Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje program w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Poniższa tabela przedstawia realizację programu w roku 2024.

W 2024r. tym rozdziale wypłacono również świadczenia wychowawcze dla **6 rodzin**, dla których mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w wysokości: **16 071,81 zł** (37 świadczeń).

Tabela nr 7 świadczenia –koordynacja

ROK	KWOTA	ILOŚĆ RODZIN	ILOŚĆ świadczeń
2024	16 071,83	6	37

2.3 DODATKOWE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W ISTEBNEJ A WYNIKAJĄCE Z INNYCH USTAW

2.3.1 DODATEK OSŁONOWY

Tabela nr 8 : świadczenia wypłacane z ustawy o dodatku osłonowym

Ilość przyjętych wniosków	Ilość przyznanych dodatków	Ilość wydanych decyzji odmownych	Łączna kwota wypłaconych dodatków
861	728	133	335 648,97 zł

W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2024 r. przedłużono kolejne regulacje, które wspierają polskie rodziny. Dodatek osłonowy miał na celu zniwelować koszty energii, gazu i żywności, dla mniej zamożnych gospodarstw domowych. Zgodnie z przepisami przysługiwał gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczają **2100 zł** w gospodarstwie jednoosobowym albo **1500 zł** na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. Wysokości dopłat w ramach dodatku osłonowego była uzależniona od ilości osób w gospodarstwie domowym.

2.3.2 BON ENERGETYCZNY

Tabela nr 9 bon energetyczny

Ilość przyjętych wniosków	Ilość przyznanych dodatków	Ilość wydanych decyzji odmownych	Łączna kwota wypłaconych dodatków
857	761	96	325 079,11 zł

Wnioski o wypłatę bonu energetycznego były przyjmowane **od 1 sierpnia 2024 r. do 30 września 2024 r.**, a wypłata świadczenia była realizowana do końca grudnia 2024r. Bon energetyczny w 2024r. **przysługuje jednorazowo** gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody z roku bazowego 2023r. nie przekraczają: **2.500 zł w gospodarstwie jednoosobowym, 1.700 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.**

Wysokość bonu energetycznego była uzależniona od liczby osób w gospodarstwie domowym oraz głównego źródła ogrzewania. Liczba osób wchodzących w skład gospodarstwa domowego jest ustalana na dzień złożenia wniosku o wypłatę bonu energetycznego.

Bon energetyczny w 2024 r. wynosi:

- **300 zł** dla gospodarstwa domowego jednoosobowego,
- **400 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób,
- **500 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób,

- **600 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób,

Bon energetyczny w przypadku, gdy główne źródło ogrzewania zasilane jest energią elektryczną wynosi:

- **600 zł** dla gospodarstwa domowego jednoosobowego,
- **800 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób,
- **1000 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób,
- **1200 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Przyznanie bonu energetycznego nie wymagało wydania decyzji administracyjnej ale była wysyłana informacja. W przypadku przekroczenia kryterium dochodowego była wydawana decyzja odmowna.

2.3.3 STYPENDIUM SOCJALNE

Tabela nr 10 : świadczenia wypłacane z ustawy o stypendium socjalnym

Ilość rodzin	Ilość osób	Kwota
14	17	13 704,48

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Stypendium szkolne przyznawane jest na ucznia z przeznaczeniem na refundację kosztów zakupu: podręczników, słowników, pomocy dydaktycznych, artykułów szkolnych, tornistrów, plecaków, obuwia i stroju sportowego, stroju galowego wymaganego przez szkołę, komputerów, tabletów, biurka, krzesła, faktury za abonament internetowy, okularów korekcyjnych, sprzętu muzycznego, innych pomocy służących celom edukacyjnym zmniejszającym różnice i umożliwiającym pokonywanie barier w dostępie do edukacji.

Za zakup w/w rzeczy wnioskodawca przedstawia faktury, które następnie są rozliczane i jeżeli są zgodne, stypendium zostaje wypłacone.

Wnioski o wypłatę stypendium na rok szkolny składać należy **w terminie do 15 września każdego roku**. Kryterium dochodowe uprawniające do przyznania stypendium szkolnego jest ustalane na podstawie ustawy o pomocy społecznej i w roku 2024 wynosiło **600,00 zł** na osobę w rodzinie.

2.3.4 ZAŚWIADCZENIA CZYSTE POWIETRZE

Tabela nr 11 : Zaświadczenia do Programu „Czyste powietrze”

Ilość wydanych zaświadczeń	638
----------------------------	------------

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wystawia zaświadczenia o dochodzie dla osób przystępujących o dofinansowanie z programu „Czyste Powietrze”. Dochód jest ustalany na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych. Weryfikacja następuje po uzyskaniu zaświadczeń z Urzędu Skarbowego oraz organów emerytalno-rentowych. Osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek do

Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu „Czyste Powietrze” o przyznanie podwyższonego poziomu dofinansowania, do dnia złożenia wniosku powinna uzyskać od wójta, burmistrza lub prezydenta miasta (zgodnie z miejscem jej zamieszkania) zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego.

2.3.5 DODATEK MIESZKANIOWY

Tabela nr 12 : świadczenia wypłacane z ustawy o dodatku mieszkaniowym

Rodzaje świadczeń – dodatki mieszkaniowe	Ilość rodzin	kwota	Kwota ogółem
Śląski Zarząd Nieruchomości	5	27 887,81 zł	70 142,57 zł
ZAPON Cieszyn	6	23149,39 zł	
Urząd Gminy Istebna	6	19 105,37 zł	

Dodatek mieszkaniowy jest formą pomocy dla osób, które mają trudności w wnoszeniu bieżących opłat mieszkaniowych.

Dodatek mieszkaniowy jest formą pomocy przeznaczoną dla osób spełniających łącznie poniższe trzy warunki: posiadają tytuł prawny do lokalu; zamieszkują lokale mieszkalne spełniające kryterium metrażowe; spełniają kryterium dochodowe.

KRYTERIUM DOCHODOWE: DLA GOSPODARSTWA JEDNOOSOBOWEGO: 2862,19 ZŁ, DLA OSOBY W RODZINIE 2146,64 ZŁ

Za gospodarstwo domowe w przypadku dodatku mieszkaniowego rozumie się **wszystkie osoby mieszkające w lokalu.**

2.3.6 POTWIERDZENIE DO UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO FINANSOWANEGO ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH

Decyzję wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego. W przypadku osób, które nie posiadają ubezpieczenia zdrowotnego podstawą do bezpłatnego objęcia świadczeniami opieki zdrowotnej jest decyzja wójta potwierdzająca prawo do w/w świadczeń. Osobami, którym przysługuje ta forma wsparcia są osoby, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego określonego w przepisach ustawy o pomocy społecznej tj. 600,00 zł w przypadku rodziny i odpowiednio 776,00 w przypadku osoby samotnej.

Decyzję wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego - na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej (szpital), złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia. Celem ustalenia sytuacji jest przeprowadzany wywiad środowiskowy przez pracownika socjalnego.

W 2024r. Wójt wydał **3 przedmiotowe decyzje**, a Kierownik ośrodka na podstawie upoważnienia Wójta Gminy Istebna z dnia 29 listopada 2024 r.- Zarządzenie nr 0050.247.2024 - **wydał 1 decyzję.**

2.3.7 ZADANIA REALIZOWANE W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM DLA OBYWATELI UKRAINY

a) Zakwaterowanie – świadczenie pieniężne z tytułu zakwaterowania i wyżywienia obywateli Ukrainy.

Świadczenie przysługuje osobom fizycznym prowadzącym gospodarstwo domowe oraz podmiotom, które zapewnili na własny koszt łącznie zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy przybyłym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa. Wysokość świadczenia pieniężnego wynosi 40 zł na osobę dziennie i wypłacane jest z dołu, czyli za okres faktycznego zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia.

Tabela nr 13 zakwaterowanie

ROK	KOSZT REALIZACJI ZADANIA	ILOŚĆ WNIOSKÓW	ILOŚĆ OBYWATELI UKRAINY
2024	4720,00 zł	5	1

b) Jednorazowe świadczenie 300 + dla obywateli Ukrainy z przeznaczeniem na pokrycie wydatków na utrzymanie

Jednorazowe świadczenie 300 zł może otrzymać obywatel Ukrainy, którego: pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 specustawy i który został wpisany do rejestru PESEL.

Świadczenie pieniężne otrzymały osoby, które wjechały do Polski od 24 lutego 2022 r.

Jest to w szczególności pokrycie wydatków na: żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe.

Tabela nr 14 Świadczenie 300 +

ROK	KOSZT REALIZACJI WYPŁACONYCH ŚWIADCZEŃ	ILOŚĆ WNIOSKÓW	ILOŚĆ OBYWATELI UKRAINY
2024	900,00 zł	3	3

c) Pomoc posiłek dla dzieci i młodzieży

Od stycznia 2023 roku pomoc w postaci posiłków w szkole, przedszkolu czy żłobku dla dzieci obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od 24 lutego 2022 r. i których pobyt na terytorium RP jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ww. ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2022 poz. 583) jest realizowana dla osób, którym wydana zostanie decyzja przyznająca posiłek.

Tabela nr 15 Posiłek

ROK	KOSZT REALIZACJI ZADANIA	ILOŚĆ WNIOSKÓW	ILOŚĆ OBYWATELI UKRAINY
2024	3725,00 zł	4	8

d) Zasilek stały i składka zdrowotna

Zasiłek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy, jeżeli dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej tj. kwot 776,00 zł.
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie tj. kwota 600,00 zł.

Tabela nr 16 zasiłek stały

ROK 2023	KOSZT REALIZACJI ZADANIA	ILOŚĆ WNIOSKÓW	ILOŚĆ OBYWATELI UKRAINY
Zasiłek stały	8 108,01 zł	1	1
Składka zdrowotna	729,74 zł	1	1

III REALIZOWANE PROGRAMY w roku 2024 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Istebnej

3.1 Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu na lata 2024 – 2028”:

Program zapewnia pomoc zarówno osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach, jak i dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji. Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności. Istotnym elementem Programu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym zjedzenia gorącego posiłku. W ramach Programu opracowane zostały 3 moduły:

1. Moduł dla dzieci i młodzieży.
2. Moduł dla osób dorosłych.
3. Moduł organizacji stołówek oraz miejsc spożywania posiłków w szkołach.

Z powyższych form pomocy mogą skorzystać osoby, których dochód lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 200% kryterium dochodowego, tj. odpowiednio 1 552 zł w przypadku osób samotnie gospodarujących i 1 200 zł w przypadku osób w rodzinie.

Tabela nr 17: Realizacja wieloletniego Rządowego Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028

ROK 2024	KWOTA OGÓŁEM/plan	DOTACJA CELOWA/ wykorzystanie	ŚRODKI WŁASNE	ILOŚĆ RODZIN	ILOŚĆ OSÓB OBJĘTYCH WSPARCIEM
Zapewnienie posiłku w szkołach dla dzieci i młodzieży	127 504,00 zł	102 003,00 zł	25 501,00 zł	87	199
świadczenie pieniężne	72 496 000, zł	57 997, 00 zł	14 499,00 zł	78	80

Wnioskowana kwota- 160 tys, udział własny 40 tys. czyli 20%

3.2 REALIZACJA PROGRAMU 75+

Tabela nr 18 : Realizacja Programu 75 +

ROK 2024	KWOTA OGÓŁEM	ILOŚĆ OSÓB OBJĘTYCH WSPARCIEM	Dotacja celowa Na rok 2024
4 osoby	5 812,00 zł	4	4 290,00 zł

Gminy, które przystąpią do realizacji programu uzyskają finansowe wsparcie do 60% przewidywanych kosztów realizacji ich zadania własnego o charakterze obowiązkowym wynikającym z ustawy o pomocy społecznej, w zakresie realizacji usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób spełniających kryteria określone w programie.

W roku 2024 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Istebnej realizuje Program” Opieka 75+”- otrzymane dofinansowanie dla Gminy Istebna -5812,00 zł a wykorzystane 4290,00 zł. Celem tego programu jest poprawa jakości życia osób 75 lat i więcej poprzez dostępność do usług opiekuńczych świadczonych przez opiekunki w terenie.

3.3 PROGRAM KARTA DUŻEJ RODZINY

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to funkcjonujący system zniżek dla rodzin wielodzietnych od 16 czerwca 2014r. O przyznanie Karty Dużej Rodziny mogą ubiegać się nie tylko członkowie rodzin, w których w chwili składania wniosku co najmniej troje dzieci uczy się w szkole lub kontynuuje naukę w szkole wyższej (nie dłużej niż do ukończenia 25. roku życia), ale również rodzice i małżonkowie rodziców, którzy mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci, bez względu na wiek tych dzieci w chwili składania wniosku. Uprawnienia przysługujące osobom posiadającym ważną Kartę polegają na przyznaniu korzystniejszych od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów, usług lub innych form działalności. W ramach rządowego programu dla rodzin wielodzietnych posiadacze KDR mogą korzystać z katalogu zniżek w ofercie kulturalnej, rekreacyjnej i transportowej na terenie całego kraju, zgodnie z wykazem dostępnym na stronie internetowej www.rodzina.gov.pl.

Tabela nr 19 Realizacja Programu Karta Dużej Rodziny

ROK	Koszt realizacji zadania	Ilość wniosków	Ilość wydanych kart
2024	1 142,00 zł	72	72

3.4 PROGRAMY WSPÓŁFINASOWANE PRZEZ MINISTERSTWO RODZINY Z FUNDUSZU SOLIDARNOŚCIOWEGO

3.4.1 Program „ Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego -edycja 2024 realizowany w ramach Funduszu Solidarnościowego Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Istebnej realizował kolejny rok Program pn. „Opieka wytchnieniowa” w ramach środków Funduszu Solidarnościowego.

Głównym celem Programu jest **wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:**

1. dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, mającymi wskazania(pkt 7 i 8 orzeczenia) do : konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.
2. osobami niepełnosprawnymi posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573, z późn. zm.),

Usługi opieki wytchnieniowej przysługują w przypadku zamieszkiwania członka rodziny lub opiekuna we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą niepełnosprawną i sprawującą całodobową opiekę nad osobą niepełnosprawną.

Program w Gminie Istebna jest realizowany w jednej z możliwych form tj. świadczenie usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.

Usługi opieki wytchnieniowej w roku 2024 są były realizowane dla **60 uczestników w tym 52 opiekunów osób dorosłych i 8 opiekunów dzieci**. Usługi wykonywało 44 osoby na podstawie umowy zlecenie w miejscu zamieszkania uczestników.

Tabela nr 20 realizacja Programu „ Opieka wytchnieniowa”

Koszty świadczenia usług opieki wytchnieniowej	Koszt obsługi Programu	Całkowity koszt zadania	Ilość uczestników programu	Ilość osób świadczących usługi
684 000,00 zł	13 680,00 zł	697 6800,00 zł	60	44

3.4.2 Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością ” - edycja 2024 realizowany w ramach Funduszu Solidarnościowego

Usługi AONN w roku 2024 są były realizowane dla **33 uczestników w tym dla 24 osób dorosłych i 9 dzieci** . Usługi wykonywało 30 osób na podstawie umowy zlecenie.

Tabela nr 21 realizacja Programu AONN

Koszty świadczenia usług opieki wytchnieniowej	Koszt obsługi Programu	Całkowity koszt zadania	Ilość uczestników programu	Ilość osób świadczących usługi
507 095,36 zł	10 141,90 zł	517 237,26 zł	33	30

Udział w programie osób z niepełnosprawnością i ich opiekunów jest całkowicie nieodpłatny.

Usługi asystencji osobistej polegają na wspieraniu przez asystenta osoby z niepełnosprawnością w różnych sferach życia, w tym:

- 1) wsparcia uczestnika w czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej;
- 2) wsparcia uczestnika w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról w rodzinie;
- 3) wsparcia uczestnika w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania;

- 4) wsparcia uczestnika w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem;
- 5) zaprowadzaniu i odbieraniu dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności do placówki oświatowej.

W godzinach realizacji usług asystencji osobistej nie mogą być świadczone usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, inne usługi finansowane w ramach Funduszu lub usługi obejmujące analogiczne wsparcie, o którym mowa powyżej, finansowane z innych źródeł.

Usługi asystencji osobistej mogą świadczyć osoby, niebędące członkami rodziny uczestnika, opiekunami prawnymi uczestnika lub osobami faktycznie zamieszkującymi razem z uczestnikiem:

Na potrzeby realizacji Programu, za członków rodziny uczestnika uznaje się wstępnych lub zstępnych, małżonka, rodzeństwo, teściów, zięcia, synową, macochę, ojczyma oraz osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, a także osobę pozostającą w stosunku przysposobienia z uczestnikiem.

W pierwszej kolejności, asystentem może zostać osoba wskazana przez uczestnika lub jego opiekuna prawnego. Jeżeli asystent nie zostanie wskazany przez uczestnika lub jego opiekuna prawnego, asystenta wskazuje gmina lub inny podmiot, któremu gmina zleciła realizację Programu.

3.5 PROGRAM Z FUNDUSZU EUROPEJSKIEGO

Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w Podprogramie 2024.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest odpowiedzialny za wydawanie skierowań na podstawie ustalenia sytuacji dochodowej rodziny.

Zostało wydanych skierowań przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej : 139

Dystrybucją żywności zajmuje się oddział Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Istebnej

Program ma na celu wsparcie osób i rodzin najbardziej potrzebujących w sposób trwały i intensywny poprzez udzielenie im nieodpłatnej pomocy żywnościowej.

Wytyczne Programu przewidują, że pomocą żywnościową w ramach FEPŻ mogą być objęte **osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej**, tj. osoby bezdomne, bezrobotne, niepełnosprawne, migranci, osoby obcego pochodzenia, mniejszości narodowe, oraz pozostałe grupy odbiorców, **których dochód nie przekracza 265 % kryterium dochodowego, tj.: dla osoby samotnie gospodarującej – 2056,40 zł, natomiast dla osoby w rodzinie –1590,00 zł zł na osobę.**

3.6 Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 za rok 2024

Zgodnie z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;

- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;

Realizując pierwszy z ustawowych obowiązków nałożonych na gminę opracowany Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 i został przyjęty Uchwałą Nr XLIV/287/2021 Rady Gminy Istebna z dnia 30 listopada 2021r. W roku 2025 zostanie opracowany kolejny PROGRAM.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Podstawowym założeniem programu było utworzenie spójnego, scentralizowanego systemu wsparcia dzieci oraz rodzin przeżywających trudności w funkcjonowaniu opiekuńczo-wychowawczym. Celem głównym programu jest tworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz zapobieganie dysfunkcjonalności rodzin. Cele szczegółowe Programu to: zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących, zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dla rodzin z dziećmi, poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców biologicznych. W ramach tych działań zatrudniony został asystent rodziny, który pracuje z każdą rodziną indywidualnie na podstawie sporządzonego planu pracy dostosowanego do danej sytuacji rodziny.

Przy wspieraniu rodziny należy mieć na względzie podmiotowość dziecka i rodziny oraz prawo dziecka do:

1. wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowywania dziecka poza rodziną - do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, jeśli jest to zgodne z dobrem dziecka;
2. powrotu do rodziny;
3. utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów;
4. stabilnego środowiska wychowawczego;
5. kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań i przekonań oraz zabawy i wypoczynku;
6. pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia;
7. ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie dziecka;
8. informacji i wyrażania opinii w sprawach, które go dotyczą, odpowiednio do jego wieku i stopnia dojrzałości;

9. ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem;
10. poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej;
11. dostępu do informacji dotyczących jego pochodzenia.

Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. W przypadku gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy. Następnie dokonuje analizy sytuacji rodziny, a jeżeli z niej wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownik socjalny występuje do kierownika ośrodka pomocy społecznej z wnioskiem o jego przydzielenie. Rodzinie może być również przydzielony asystent na podstawie postanowienia Sądu. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.

Tabela nr 22

ROK 2024	Ilość rodzin objętych wsparciem asystenta		Ilość dzieci w rodzinach zastępczych	Koszt pobytu w rodzinach zastępczych	Ilość dzieci w placówkach opiekuńczo- wychowaw- czych	Koszt pobytu w placówkach
	Na wniosek pracownika socjalnego	Postanowienie sądu				
Ilość/ kwota	6	9	37	141 784,13 zł	4	23 308,67 zł

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są następujące rodzaje rodzin zastępczych:

1. spokrewniona,
2. niezawodowa,
3. zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna;

Kolejną formą pieczy zastępczej są rodzinny dom dziecka.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje:

1. na podstawie orzeczenia sądu,
2. w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną;
3. na wniosek rodziców, dziecka lub osoby trzeciej lub umieszcza się dziecko w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie).

Odpłatność za pobyt w pieczy zastępczej uzależnione jest:

- od okresu przebywania dzieci w pieczy zastępczej czy domu dziecka,
- od średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w powiatowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych ogłaszanych przez Starostę Cieszyńskiego.

Wysokość kosztów uzależniona jest od długości okresu, w którym dziecko przebywa pod opieką zastępczą:

- w przypadku pierwszego roku - jest to 10% kosztów,
- w przypadku drugiego roku - jest to 30% kosztów,

- w przypadku trzeciego roku - jest to 50% kosztów.

Rodziny przeżywające trudności w funkcjonowaniu opiekuńczo-wychowawczym otrzymały wsparcie psychologiczne świadczone przez psychologa zatrudnionego w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Istebnej. Wsparcie w obszarze działania na rzecz dzieci oraz rodzin, miało na celu wzmocnienie poczucia odpowiedzialności osób w szczególności rodziców za własną sytuację życiową, adekwatne spostrzeżenie swoich problemów, a także zmianę stylu wychowania dzieci.

3.7 Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Gminy Istebna.

Powyższy program został przyjęty Uchwałą Nr XLIV/288/2021 Rady Gminy Istebna z dnia 30 listopada 2021r. na lata 2022-2026. Głównym celem jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności pomocy rodzinom dotkniętym problemem. Celami szczegółowymi są: podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej mieszkańców na temat zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości udzielenia pomocy, stałe diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie, zapewnienie kompleksowej pomocy członkom rodzin, w których występuje przemoc, zapewnienie szkoleń dla służb zajmujących się problemem przemocy.

Do obowiązków nałożonych na gminę wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie należy:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

W roku 2024r. na skutek zmian ustawowych z roku 2023 powołano Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, zastępujący dotychczas funkcjonujący Gminny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Istebnej.

W skład zespołu wchodzi przedstawiciele:

- 1) Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Istebnej- 2 pracowników;
- 2) Komisariat Policji w Wiśle- Posterunek Policji w Istebnej- 1 funkcjonariusz;
- 3) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Istebnej oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Istebnej - 1 osoba;
- 4) Organizacji pozarządowej i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Istebnej – 1 osoba
- 5) Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Cieszynie – 1 kurator;
- 6) Szkoły Podstawowej nr 1 w Jaworzynce- 1 osoba;
- 7) Szkoły Podstawowej nr 2 w Jaworzynce – 1 osoba;
- 8) Szkoły Podstawowej nr 2 w Koniakowie- 1 osoba;
- 9) Szkoły Podstawowej nr 1 w Koniakowie- 1 osoba;
- 10) Szkoły Podstawowej nr 2 w Istebnej – 1 osoba
- 11) Służby Zdrowia w Istebnej – 1 osoba .

Funkcję przewodniczącego Zespołu pełni Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Istebnej. W ramach podejmowanych zadań Zespół Interdyscyplinarny podejmuje zintegrowane i skoordynowane działania w zakresie przeciwdziałania przemocy. Po wszczęciu procedury „NK” przez podmiot uprawniony zostaje powołana grupa diagnostyczno-pomocowa, która prowadzi pracę z rodziną.

ZI został powołany przez Wójta Gminy z dniem 13 luty 2024r.

W roku 2024 Zespół prowadził 14 procedur Niebieskich Kart wszczętych w roku sprawozdawczym, które były sporządzone przez następujące podmioty:

Tabela nr 23 ilość NK

Komisariat Policji	Oświata	Służba zdrowia	Gminny Ośrodek Społecznej	Pomocy
4	5	2	3	

Jedna procedura na podstawie wniosku GDP i decyzji wojewody została przekazana do innej gminy

Osoby dotknięte przemocą w domową oraz będące w kryzysie , a także sprawcy przemocy miały możliwość skorzystania z pomocy psychologicznej, którą zapewnił Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Istebnej. Zapewniono wsparcie dla 90 osób, w ramach 360 zrealizowanych godzin zegarowych. Pomoc psychologiczna dzieciom miała na celu wzmocnienie ich poczucia własnej wartości, odreagowanie napięć emocjonalnych, naukę prawidłowych wzorców zachowania. Wsparcie w stosunku do młodzieży miało na celu wzrost umiejętności planowania swojej przyszłości oraz naukę budowania celów życiowych poprzez wykorzystywanie własnych zasobów. Ponadto został przeprowadzony cykl warsztatów „ Szkoła dla rodziców” celem podniesienia kompetencji rodzicielskich. SKORZYSTAŁO Z TEJ FORMY WSPARCIA 6 OSÓB. Celem warsztatów jest podniesienie kompetencji rodzicielskich poprzez wspieranie rodziców w pełnieniu ich funkcji opiekuńczych, wychowawczych, w opartych na wzajemnym szacunku i zaufaniu, budowanie więzi rodzic– dziecko, doskonalenie umiejętności porozumiewania się z dziećmi, refleksja nad własnymi postawami wychowawczymi radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi, nauka umiejętności dialogu i kształtowania relacji, wymiana doświadczeń. **Tematyka zajęć, która została przeprowadzona to:** granice w wychowaniu (co dobrego dla wychowawcy i dziecka wynika ze stawiania i egzekwowania granic?), uczucia (jak radzić sobie z trudnymi uczuciami dziecka), zachęcanie dziecka do współpracy (jak sprawić, żeby dziecko robiło to, czego od niego się oczekuje?), kary i konsekwencje w wychowaniu (stosować czy nie?), rozwiązywanie problemów i konfliktów, zachęcanie dziecka do samodzielności. role – wpisywanie dziecka w role i uwalnianie od grania tych ról, pomocna pochwała i zachęta.

Zgodnie z zawartym porozumieniem Gminy Istebna z Powiatowym Ośrodkiem Wsparcia w Cieszynie udzielono wsparcia 1 rodzinie (6 osób), które korzystały z ośrodka przez okres 2 miesięcy.

IV BILANS POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2025

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest prowadzony na bieżąco przez Ośrodek monitoring problemów społecznych występujących w gminie oraz potrzeby osób korzystających z pomocy na podstawie zgromadzonych danych, analiz i wskaźników, ale także diagnoza zasobów Ośrodka Pomocy Społecznej.

W celu rozwijania funkcjonującego systemu pomocy społecznej oraz w oparciu o zdiagnozowane problemy mieszkańców Ośrodek Pomocy Społecznej w Istebnej uważa za potrzebne w szczególności:

- 1) Konieczność zabezpieczenia środków na zadania realizowane przez tut. Ośrodek oraz funkcjonowanie Ośrodka oraz pozyskanie środków zewnętrznych na realizację zadań
- 2) Rozważenie przekształcenia ośrodka w Centrum Usług Społecznych celem zwiększenia oferty wsparcia dla mieszkańców oraz pozyskania środków na zaadoptowanie nowej lokalizacji.
- 3) Kontynuacja realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz aktualizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej.
- 4) Prowadzenie działań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Istebna na lata 2025-2028, w szczególności poprzez:
 - wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze,
 - rozwijanie poradnictwa specjalistycznego,
 - kontynuowanie warsztatów szkoły dla rodziców i rozszerzenie tej oferty wsparcia.
- 5) Prowadzenie działań mających na celu ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji w ramach kontynuowania realizacji wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.
- 6) Zintensyfikowanie działań wspierających osoby starsze i niepełnosprawne poprzez wdrożenie Programu umożliwiającego rozszerzenie oferowanego wsparcia w gminie Istebna, wdrożenie usług sąsiedzkich oraz realizacja Programu Korpus wsparcia seniorów
- 7) Objęcie wsparciem osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów poprzez kontynuację realizacji Programu asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością oraz Programu usług opieki wytchnieniowej.
- 8) Rozwijanie pracy socjalnej z poszczególnymi grupami osób wymagającymi wsparcia oraz podejmowanie nowych działań mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji.
- 9) Rozwijanie współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami i partnerami społecznymi.
- 10) Stałe podnoszenie kwalifikacji zatrudnionej kadry oraz kompetencji poprzez udział w Szkoleniach.
- 11) Realizacja projektów unijnych oraz projektów socjalnych.
- 12) Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację różnorodnych działań mających na celu wsparcie osób i rodzin oraz rozwój nowych form wsparcia.
- 13) Monitorowanie przestrzegania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych.
- 14) Kontynuacja pracy środowiskowej na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- 15) Działania związane z monitoringiem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2023 – 2028 oraz realizowanych programów.

sporządziła:
Barbara Sikora

Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Istebnej